

EL PAS DE DISTÒPIA A UTOPIA

La utopia és, realment, tan antiga com la pròpia humanitat, era present en la vida dels nostres avantpassats fins i tot abans de trobar-li un nom. Els homes aspirem a millorar la realitat que ens envolta i d'aquesta manera pretenem millorar les nostres condicions de vida. Per aquest motiu, tendim a imaginar una altra realitat, una que sigui millor de la que hi ha i que ens agradi més, malgrat que sabem que potser mai no en tindrà lloc. Això és la utopia, com el seu significat mateix indica, és: "*un lloc irreal, no existent*".

Si mirem endarrere ens adonem que la humanitat no hauria perdurat tant, si no tinguéssim aquesta capacitat de somniar desperts, aquesta tendència a imaginar un esdevenidor millor, aquest típic pensament que consisteix a dir: "demà serà millor que avui". Els camperols medievals s'haurien suïcidat tots si no haguessin tingut fe en que el seu sofriment servia per a després entrar al paradís utòpic on gaudirien de la felicitat eterna. La utopia, tal com va dir Marx «és l'opi del poble», que el fa ser més dominable i l'insensibilitza de tot allò desagradable. Un altre exemple d'aquest poder de la utopia seria el dels nens que han patit abusos o han estat maltractats, aquests solen desenvolupar més d'una personalitat. S'imaginem un altre jo feliç per tal de fugir dels patiments. Què és una utopia? Una il·lusió, una idea, una ficció.

Penso que actualment estem en la fase de transició entre una distòpia i una nova utopia. La història del segle passat ha sigut brutal, sanguinària i cruel, és una història plena de distòpies, que ha originat molts enfrontaments i guerres. Ha començat pel nazisme i ha continuat amb el conflicte entre el capitalisme i el comunisme. L'intent d'imposar una raça per damunt de les altres i d'aconseguir més "*espai vital*" han provocat l'holocaust, la major tragèdia del segle XX. Les cambres de gas, els camps de concentració, les pèssimes condicions de vida dels presoners i totes les maneres possibles de matar i de torturar la gent: no deixar-los dormir, no deixar-los menjar ni beure, experimentar amb ells... Tot això es deriva de la pràctica d'una utopia portada a l'extrem. El comunisme encara sobreviu en alguns països, i si ho mirem sense prejudicis, és una utopia molt bonica que intenta que tothom tingui el mateix, abolint la desigualtat i les classes socials. Però ja hem vist les seves conseqüències. Una utopia bonica pot no ser viable en la vida real. El capitalisme de moment funciona bé, però ha comportat el materialisme i l'obsessió pels diners, que ens ensenyen una targeta groga i ens fa dubtar del seu futur. Qui sap si d'aquí uns quants anys no seria superat i considerat com una distòpia? El mateix es podria dir sobre la democràcia imperfecte que tenim en el present com sistema de govern. Com afirma Plató, crec que no tots som iguals, els nostres vots no poden valer tots el mateix. A més, els que estan governant en aquest moment potser no són els més adequats per fer aquesta feina.

Crec que seria bo que primer posem les utopies a prova abans d'aplicar-les definitivament, evitant així les desgràcies, com el nazisme que he esmentat abans, o com altres distòpies novel·lístiques: *Un món feliç* d'Aldous Huxley o *1984* de George Orwell. Ja que no volem que torni a repetir l'holocaust, ni que les generacions futures neixin a partir de la manipulació genètica, ni viure sota una vigilància de 24 hores al dia i 365 dies a l'any.

Però, malgrat els entrebancs que hem patit durant el segle passat, i els que estem patint ara, penso que sí que hi ha una utopia bonica i viable que ens conduirà cap a la felicitat i un món millor, estic convençuda de la seva existència. Potser algú l'ha ideat ja, o l'està ideant. Si no, l'hauré d'idear nosaltres. No sé com serà aquesta utopia, no sé quines seran les seves bases ni quins seran els seus principis, no sé si serà democràtica o no, no sé res sobre ella. Tanmateix, reflexiono i no puc negar l'existència d'una manera

d'organitzar-nos (encara desconeguda i ignorada per tots) que ens farà feliços i ens portarà la pau. Perquè som humans, tenim en comú unes necessitats bàsiques i un objectiu final, que és assolir la felicitat mitjançant l'amor i la comoditat, si presentem totes aquestes similituds, la única cosa que cal fer és trobar una forma de relacionar-les en harmonia. I aquesta utopia la hem pensar entre tots. Llàstima que actualment la gent ha deixat de somniar mons millors.

Avui en dia molta gent pensa en "jo", pocs pensen en terme general, en "nosaltres". Passem el dia pensant "jo vull això, jo vull allò altre, i jo vull més", i deixem de banda allò que *nosaltres* volem, allò *nosaltres* necessitem i allò que *nosaltres* podem aconseguir. Penso que la nostra utopia hauria de començar per aquí, per reparar les avaries que han causat la democràcia imperfecte i el capitalisme salvatge.

Hem de reconèixer que la nostra societat es pot millorar, hem de deixar de conformar-nos amb el que tenim, i, sobretot, hem de seguir la nostra naturalesa i ser utòpics. Perquè existeix una utopia, i aquesta utopia no ha de ser pensada per uns pocs com ha passat sempre, sinó entre tots, perquè tots hi estem implicats, ja que tots junts formem la societat, i perquè només així, els defectes que pugui tenir aquesta utopia seran mínims i les seves virtuts seran màximes.

Em sembla que ha arribat l'hora d'acomiadar-nos de les distòpies i fer un pas endavant cap a la utopia. Junts podem canviar el món. Què em dieu?